

AUDIOTRSCRIPTIE EXPERIMENT 3 – 7 DEC 2023 @ KMSKA

Onderzoeker: Sofie
Facilitator: Ruth
Deelnemers: Ji., Hi., Ka., V., Br., Ak.

INTRODUCTIE

(...)

Onderzoeker [00:00:16] Ja, we gaan even zitten in een kring. Gaat dat lukken voor iedereen om te zitten op de grond?

Facilitator [00:00:38] Het is niet het grootste deel dat doorgaat op de grond...

Onderzoeker [00:01:17] Misschien wel zien dat we genoeg afstand houden van de werken en van de muur en van de sokkel. (iedereen gaat zitten) Ja, ik denk dat dat wel ok is.

Onderzoeker [00:01:23] Kom gerust een beetje dichter. Ja, het is ook een beetje zoeken. Goeiemorgen iedereen. Ga jij beginnen vertellen, Ruth, of begin ik iets te vertellen? Ik zal anders... Ik heb daarnet al een kleine introductietje gegeven op het plein. Dankjewel dat jullie willen meedoen met dit spannende experiment in deze donkere ruimte. Nog even om te zeggen: ik neem op. Maar dat wordt alleen voor mijn onderzoek gebruikt. Daar staat de camera. Dat wordt ook alleen voor het onderzoek gebruikt. En ik ga misschien tussendoor ook nog wel foto's nemen, maar laat jullie daar niet door afleiden. Ik ga ook eventjes Ak. introduceren, zij is van het KMSKA, publiekswerker. Het is eigenlijk dankzij Ak. dat we hier vandaag kunnen zijn, dus ik ben heel blij dat dat kan.

Ak. [00:02:13] Welkom en ik kom gewoon graag mee uitproberen. Dus ik ben gewoon deel van de groep.

Onderzoeker [00:02:13] En ja, dan nog het praktische nog snel even. Het is belangrijk om een klein beetje afstand te houden van de werken als we ons straks in de ruimte begeven,... Dit is ok...

Ak. [00:02:23] Een half metertje.

Onderzoeker [00:02:33] En voor de rest mogen wij hier luidop praten, zachter praten, liggen, staan, zitten. Dit is allemaal geen probleem. Dat is deel van het experiment. Dus laat jullie eens gaan, want dat is iets anders dan wat je normaal gewoon bent in een museum. Dat is de bedoeling. Maar het is ook belangrijk om jullie daar even in te introduceren, in wat we vandaag gaan doen. En dat kan Ruth veel beter.

Facilitator [00:03:04] Onderzoeker heeft mij gevraagd om voor het onderzoek te gaan kijken van: hoe kunnen we opstellingswerk eigenlijk mee gaan gebruiken om op een andere manier kunst te gaan beleven. En dat is een beetje wat we vandaag gaan doen. En mijn expertise zit vooral in opstellingswerk en groepstherapie. Ik ben een klinisch psycholoog van opleiding en ik werk ook in Gent als zelfstandig psycholoog en ik geef ook veel groepen daarnaast. Vandaag specifiek gaan we eigenlijk wat opstellingswerk gaan ervaren. Niet met de bedoeling van therapeutisch aan de slag te gaan. Dat wil ik misschien ook nog even zeggen. Het is geen therapieopstelling dat we gaan doen, maar het is eigenlijk die methodiek, die heel mooi is, die we gaan gebruiken om in interactie te gaan met de kunst, een kunstwerk. Waarom is dat een heel goed idee? Hoe zijn we daar samen toe gekomen? Omdat opstellingswerk, wat is dat eigenlijk? Ik weet niet of er mensen zijn die ervaring hebben met opstellingswerk?

Br. [00:04:02] Ik, een klein beetje.

Facilitator [00:04:11] Wat soms gekend is van opstellingswerk, zijn familieopstellingen. Dus wat gebeurt er dan? Dan gaat men in de groep kijken... Op vraag van één iemand gaat men een vraag gaan onderzoeken van één persoon, en gaan de andere personen representanten zijn van die familieleden bijvoorbeeld en gaan we die echt in de ruimte gaan zetten. Wat is daar de bedoeling van? Door echt dingen in de ruimte te gaan zetten, ga je zien wat de dynamieken zijn, wat eventueel speelt. En wordt er echt ook iets zichtbaar en gaan we onderzoeken: waar zit eventueel bewegingsvrijheid en bewegingsmogelijkheden. Het klinkt misschien een beetje vaag en abstract. Het is vooral iets wat je heel hard gaat ervaren. Maar wat vandaag belangrijk is, is een stukje mogen uw lijf gaan volgen. Omdat we erop vertrouwen, dat wat er in uw lijf gebeurt of wat er in uw systeem gebeurt, dat dat ook interessant is voor het geheel. Dus er is geen juist of fout. Dat is misschien ook wel belangrijk om te weten. Het enige waar we een beetje rekening moeten mee houden is de halve meter afstand, maar verder mag je gewoon doen of voelen of posities innemen zoals dat je het aanvoelt. We gaan dat in drie fases doen en we gaan dat langzaam opbouwen. Wat wil ik daar nog van zeggen?

Onderzoeker [00:05:25] Ja, dat eigenlijk alles wat in je opkomt ok is. En je mag hier alles zeggen wat je vindt of voelt. We zitten hier niet om vanuit een wetenschappelijk oogpunt naar kunst te kijken. Dus dat is wel fijn. Dat is heel vrij.

Facilitator [00:05:42] Het zou ook kunnen dat er mensen binnenkomen, want we zitten natuurlijk in een setting. Dat is ook helemaal ok. Dat gaat misschien invloed hebben op uw ervaring, maar dat is ook ok. Dat hebben we ook gemerkt in het park, en ook hier zal dat zo zijn. Maar dat zien we als deel van het geheel of als deel van de ervaring. Dus voor ons is dat ok als dat voor jullie wat kan gewoon laten zijn of laten gebeuren. Maar ook als het iets met je doet... Alles geeft ons informatie. Als je zegt: 'oef, het is toch wat vreemd om hier plots zo'n vreemde blik binnen te krijgen, ook dat is ok.

Onderzoeker [00:06:20] En als je op een bepaald moment voelt: ik heb even pauze nodig, dan zeg je dan maar even, en dan nemen we even pauze.

Facilitator [00:06:26] Ja, want we vragen om naar je lijf te gaan en naar een ervaring te gaan. En als je zegt van: ik voel het even niet of je wil even uit de oefening stappen, prima. Dan geef je dat gewoon aan. Ik ga dat wat begeleiden, wat regisseren is dat een stukje soms. Je gaat dat zo meteen al merken. Het zijn een aantal oefeningen. Ik ga af en toe een keer gaan luisteren wat je ervaart. Maar ook dan, ook als ik u een vraag stel, en dat je zegt van 'er komt niks' of 'ik wil niks zeggen', ook dat is prima. Het zijn vooral uitnodigingen om op een nieuwe manier kunst te gaan ervaren. En we gaan het kunstwerk ook deel laten zijn van het geheel, van het systeem en van de opstelling.

Onderzoeker [00:07:05] Ja, en ik loop erbij als onderzoeker, in het kader van een Master kunsteducatie, mijn laatste jaar doe ik dit onderzoek, wat ik heel leuk vind. Maar ik wil wel zeggen dat ik daar niet als deelnemer echt bij ben, tenzij dat de gelegenheid zich voordoet. En dan doe ik het wel, maar ik zal wel wat rondlopen met die camera en de recorder en mij wat discreet opstellen. Dat is mijn rol vandaag.

Facilitator [00:07:38] En dan is het misschien goed om gewoon kort even te starten met een klein voorstellingsrondje zodat we elkaars stem al hebben gehoord. Dus gewoon uw naam. En wat je eventueel verwacht van vandaag, Wie wil graag starten?

Ka. [00:07:54] Ik ben Ka., de mama van Sofie en van V.. Ik ben hier op uitnodiging van Sofie en ik weet eigenlijk niet precies wat ik kan verwachten. Ik weet al wel via dat transcriberen een klein beetje maar het is nog altijd anders dan het zelf te ervaren.

V. [00:08:18] Ik ben V., zus van Sofie, dochter van Ka.. Ik voel mij gewoon heel benieuwd naar vandaag. Ik weet ook niet goed wat er gaat gebeuren, maar ja, benieuwd.

Br. [00:08:32] Ik ben Br.. Ik ben de mama van Ji., en ze nodigde me uit. Familieopstellingen interesseert mij heel erg en ik ben heel benieuwd hoe dat vorm gaat krijgen. Maar ik heb heel weinig met kunst. Ik denk dat dit de derde keer is in m'n leven dat ik in een museum kom. Dus dat vind ik ook wel wat spannend. En ik zit ook een beetje in het proces van meer voelen en dus dat is ook allemaal heel nieuw.

Facilitator [00:09:12] Er is dus van alles dat meespeelt en aanwezig is. Blijf maar goed voelen en geef ook maar aan. Dankjewel.

Ji. [00:09:17] Ik ben Ji., de dochter van Br. en medestudent van Sofie. Dus ik zit ook in mijn eigen afstudeeronderzoek. Ik ben super nieuwsgierig naar wat Sofie allemaal aan het bekokstoven is en hoop zo ook een beetje geïnspireerd te worden. Dus ja, ik ben benieuwd....

Hi. [00:09:47] Ik ben Hi., de mama van Ruth. En ik was ook heel nieuwsgierig toen ze me uitnodigde van: ja, hoe zit dat, kunst? Ik hou ook van kunst. Maar hoe zit dat, in functie van de samenhang met voelen, emoties? Nieuwsgierig, omdat dat ook nieuw is voor mij, en het is ook de eerste keer dat ik een sessie samen volg met mijn dochter. Daar ben ik ook nieuwsgierig naar, zo van, ok ja... Laat het gebeuren.

Ak. [00:10:02] Ik ben Ak.. Ik vind dat leuk jullie hier zo samen gekomen zijn. En ik ben heel stijf opgestaan dus ik ben blij dat het straks iets dynamisch is. Ik ben benieuwd.

Facilitator [00:10:31] Welkom! Het is wel bijzonder ook, moeders/dochters. Het is precies een thema vandaag. (lacht) Familieopstellingen, kunst, ook dat kan meespelen. Ik ben ook gestalttherapeute en heb het misschien nog niet gezegd, vanuit Gestalt geloven we heel hard in het hier en hoe en ook dat alles invloed heeft op alles. Dus ook die dynamieken, relaties kunnen meespelen, hoeven niet, maar ook dat is ok. Dus we gaan dat gewoon ervaren. Ons hoofd vertelt ons heel veel, maar het is de bedoeling om ook wat meer om naar ons lijf te gaan. Om naar die ervaring, naar onze emoties een stuk te gaan. Dus om daar wat in te komen zou ik gewoon willen starten met een kleine ademhalingsoefening, zodat we wat kunnen toekomen. Je mag hier een gemakkelijke positie kiezen.

Onderzoeker [00:11:37] Je mag zelfs je schoenen uitdoen. Als je daar zin in hebt, ik ga dat ook doen.

Facilitator [00:11:42] Ja, ook dat is belangrijk. Zorg voor je comfort. Ook als je merkt van: 'Oef, dat is wat lang staan' of 'dat voelt wel comfortabel om te gaan zitten'.

Onderzoeker [00:12:06] Of: ik heb het te warm. Doe een trui uit.

OEFFENING 1.A.

Facilitator [00:12:13] Jullie mogen een positie kiezen en dan mag je, als dat comfortabel voelt, even uw ogen sluiten of even naar een punt staren op de vloer voor u. En kijk dan even of je met uw aandacht naar je ademhaling kunt gaan. Gewoon in -en uitademen, zonder oordeel. Hoe het op dit moment is. Kijk eens of je nieuwsgierig kan zijn hoe het is om in te ademen en uit te ademen. En wat er ook gebeurt, waar je gedachten ook naartoe gaan, wat ook uw aandacht trekt. Geef jezelf de toestemming om dat allemaal toe te laten en kijk of je je aandacht naar je ademhaling kunt brengen. En kijk dan eens of dat je je adem iets dieper kan maken, dus iets langer in en iets trager uit. Terwijl je zo met je aandacht bij je ademhaling bent, kijk eens of je je aandacht kan verbreden naar de rest van je lijf. Opnieuw, zonder oordeel, gewoon vaststellen hoe het op dit moment met u is gesteld. Nieuwsgierig hoe je hier en nu aanwezig bent, misschien is er spanning in je lijf, misschien zijn er stukken van je lichaam die tintelen en die warm zijn, die koud zijn, misschien wat aandacht vragen. Als je zo hebt ingecheckt bij jezelf: hoe is het met mij op dit moment? Kijk dan ook eens of dat je wat gewaar kan worden van waar je nu bent. Je bent hier vanmorgen toegekomen, er is misschien een stukje aan voorafgegaan. Ondertussen zijn we hier in deze ruimte. In dit museum, op deze plek, misschien ook met andere mensen die bewegen, passeren. Maar gewoon check is ook na dat openingsrondje zo: hoe is het om hier te zijn? En dan mag je nog eens een keer diep in- en langzaam uitademen. En dan mag je op jouw tempo terug je ogen openen en in deze ruimte terugkomen. En ik ga vragen vanuit dit niet spreken om zo meteen straks recht te gaan staan. We hebben een schilderij gekozen, dit schilderwerk. En dan mag je even gaan voelen, terwijl dat je rechtstaat, naar wat dat met je doet op welke manier dat binnenkomt. En dan mag je positie kiezen in de ruimte, qua afstand, qua nabijheid of qua kijkrichting die voor jou op dit moment passend is naar aanleiding van het schilderij. Dat kan straks anders zijn, dat kan morgen anders zijn, hoe het voor jou op dit moment voelt. We gaan dat dan zo wat doen totdat iedereen een beetje een plek gevonden heeft en dan ga ik één voor één even gaan even gaan beluisteren hoe dat is om op die plek te staan. Dus dat je ook weet wat er staat te gebeuren.

Facilitator [00:16:45] Als je een beetje een positie hebt gevonden.... Ik ga gewoon even rondgaan. Probeer mee te luisteren wat eventueel de ervaring van anderen kan zijn. En te kijken wat het met jou doet. Even hier beginnen, V., hoe is het hier?

V. [00:17:07] Rustig. Ik ben iemand die, toen we daarjuist zaten, Ik voelde zo'n beetje.... een beetje een aantrekkingskracht of zo.

Facilitator [00:18:20] Dus daar kwam iets van aantrekking, dat je hier zit, en ook iets van rust en iets van gaan zitten.

V. [00:18:47] Hier voelt het goed. Daarnet was ik nog wat aan het rondlopen.

Facilitator [00:18:59] Ok dit is goed. Dus Je hebt wat gezocht, je hebt jezelf de kans gegeven om wat te zoeken en dan zegt je van dit is goed, vanaf hier is aantrekking het juiste. Ok, dankjewel. Nu ga ik hier even luisteren. ... Hoe is het hier?

Hi. [00:20:23] Heel goed, goed. Ik kom hier staan omdat ik probeer al in het schilderij te kruipen. En ik zie de wervelwind, strepen en ik wil daar even achter staan om achteruit te kijken en tot rust te komen. Er zit een zwierigheid door de bomen.

Facilitator [00:20:41] Het zwierige van de bomen.

Hi. [00:20:45] Ja. De wind. Er gaat iets vlug voorbij volgens mij, ik heb dat gevoel. En ik wou even achterover leunen en zeggen: wow!

Facilitator [00:20:55] Ja, dus jij zegt: ik word in het schilderij gezogen...

Hi. [00:20:59] Gezogen. Maar voorlopig achteraan...

Facilitator [00:20:59] Tegelijkertijd wil ik wel achteruit. Want er is iets van een wervelwind voorbij gegaan. En toch zie ik je ook redelijk stevig staan. Klopt dat? Rustig...

Hi. [00:21:11] ja, rustig. Kijkend wat er gaat gebeuren.

Facilitator [00:21:15] Wat achteruit eigenlijk.

Hi. [00:21:17] Stevig op de achtergrond

Facilitator [00:21:17] Ja. Achtergrond. ja.

Hi. [00:21:21] Nog niet op de voorgrond. Te beginnen met die wervelwind, met die zwierige strook.

Facilitator [00:21:28] En die wervelwind, dat trekt wel uw aandacht. Daar gebeurt iets mee. Ok. Dankjewel. Even hier horen...

Ka. [00:21:42] Ik ben hier komen staan omdat ik hier overzicht krijg.

Facilitator [00:21:47] Er komt iets van overzicht.

Ka. [00:21:48] Ja, gewoon een overzicht eigenlijk. Ja, omdat ik denk dat het beeld ook duidelijker overkomt. En dus inderdaad, je ziet dan de wind die daar door de bomen waait....

Facilitator [00:22:11] Ja. Het was voor u redelijk snel duidelijk, denk ik, deze positie, van: dit klopt voor mij, dit is het overzicht. Dit geeft wat duidelijkheid. En van hieruit kun je het allemaal wat bekijken. Het bos en de bomen en ook de beweging, hoor ik u zeggen. Dankjewel... Hoe is het hier?

Br. [00:23:01] De natuur op zich. Maar, ik zie het nog niet goed of het een afscherming is, met water of.... Ja, ik heb het nog niet duidelijk, zeg maar, de inhoud..

Facilitator [00:23:13] Ja, dus er is de aantrekking, ook de natuur trekt u aan. En er is een soort van beweging. Er komt een beweging. En er is precies ook een nieuwsgierigheid of iets onduidelijk nog van die waterval, ligt daarachter..., is het een afscherming? wat gebeurt er daar? Ja, zoiets? dat klopt? En uw stem verzacht ook terwijl je dat het zo zegt, als je spreekt over het schilderij, gebeurt er ook iets in uw stemgeluid... Ik weet niet of dat voor jou duidelijk is?

Br. [00:23:58] Nee, nee.

Facilitator [00:24:01] Ok, dat valt mij op als je spreekt dat er zo iets heel zacht komt, of iets heel zoekend zo.

Br. [00:24:10] Ja, ik sta daar wel voor open. Dat voelt wel zo.

Facilitator [00:24:15] Ja, er is een soort van openheid of warmte. Of ja, zachtheid of wat dan ook.

Br. [00:24:19] Ik voel me er in ieder geval wel veilig bij.

Facilitator [00:24:24] Ok. Er komt iets van veiligheid ook. Waw. Dankjewel.... Ik kom even hier op de grond..Hoe is het hier?

Ak. [00:24:40] Ja, ik vind het aan de ene kant hier raar dat ik zoveel plaats inneem, omdat ik het gevoel heb dat er op zich niet zo heel veel plaats was. En ik had zin om het gevoel te hebben om in dat gras te liggen, en naar boven te kijken, naar de bomen, zoals in de zomer. En dat doet nu ook gewoon deugd, die harde vloer tegen mijn schouders. Dat geeft zo wat een druk. Het is een combinatie.

Facilitator [00:25:11] Ja. Alsof dat schilderij je uitnodigt om in het gras te gaan liggen, naar de bomen te kijken.

Ak. [00:25:12] Ja, om dat gevoel wat hebben. Ja. Maar ook zo'n beetje stretchen op de... op de vloer.

Facilitator [00:25:21] Ja, zo'n beetje kijken van: wat heeft mijn lijf nu nodig en waartoe nodigt dit schilderij mij nu uit? Ik hoor u ook zeggen: het was in het begin een beetje zoeken, hoeveel plaats mag ik innemen? En dan heb je toch gezorgd voor je comfort.

Ak. [00:25:34] En dan ben ik toch voor gegaan.

Facilitator [00:25:34] Volledig voor gegaan. Volledig gaan liggen. Iets van in het gras liggen en iets van je laten ondersteunen door de vloer. Ja, de aarde en de grond. Dankjewel. Dan kom ik even hier horen.

Ji. [00:26:03] Ik ben wat verder weg gaan staan omdat ik voor mijn gevoel ben ik echt teruggeworpen naar mijn kindertijd. We hebben altijd in omgevingen gewoond waar dat er veel natuur was. En voor mij voelt het echt zo alsof ik, zeg maar, de bries in mijn haren voel, in dat gras en dat daar, zeg maar.... Hier voelt voor mij heel veel vrijheid. Zeg maar, ik heb uitzicht, ik heb open lucht en dat is een

avontuur, wat dat hier dan wel lonkt, maar dat dan misschien wel gezegd is van; zou je daar dan wel in gaan? Want je kunt verdwaald raken. Dus op dit moment ben ik nog aan het genieten van de vrijheid in het veld.

Facilitator [00:26:52] Wow, een hele reis heb je al gemaakt, precies. Je kindertijd, daar gebeurt van alles en er komt iets, zoals je zegt beweging, vrijheid. Ook uw zoeken naar de juiste afstand van: wauw, dat is iets.... Ja, ook iets misschien van eventueel verdwalen, maar vooral dat kinderlijke, speelse, vrije. Heel hard. Ok.

Ji. [00:27:15] Ja. Voor mij voelt dat echt alsof dat gewoon de scène opent. Ja, maar ik heb het gevoel dat ik me hier beweeg om gewoon ... zeg maar dat ik me als kind echt weer terug in de natuur en in het gras voel.

Facilitator [00:27:34] Ja, terug in de natuur of terug in het gras. Mooi. Dankjewel. Nu ga ik jullie vragen: na alles wat dat je hebt gehoord, is er misschien een nieuwe positie of een andere beweging die je graag zou willen innemen? Dat hoeft niet, maar kijk maar even of dat zo, ook na alles wat er is gezegd geweest, of dat er iets is dat je zou willen veranderen aan hoe dat je zit of staat....(deelnemers zoeken andere positie).

Facilitator [00:28:51] Neem tijd voor een nieuwe positie. Als dat eventueel gebeurt is, en neem de nieuwe beweging maar even in je op. En kijk wat dat met u doet, wat eventueel het verschil is van daarnet. Ok, ik ga niet opnieuw rondgaan, maar ik stel voor dat we even terug verzamelen en kort even delen met mekaar hoe de eerste oefening voor jullie was. Je mag afscheid nemen van de plek waar dat je zit en even terug naar de cirkel komen. Misschien kunnen we terug even gaan zitten.

NABESPREKING OEFENING 1.A.

Facilitator [00:29:58] Ja, we zitten met vrijheid en toch ook een beetjeJe hoeft niks te zeggen, maar we gaan kort even nabespreken van hoe was deze eerste oefening voor u? En dan gaan we zo meteen door naar de volgende oefening. Maar wie wil daar eventueel woorden aan geven, daar iets van zeggen? Hoe was dat? Die ervaring?

V. [00:30:24] Ik vond dat al best wel moeilijk...

Ka. [00:30:32] Het is wat vreemd...

V. [00:30:32] Om zo echt mee in uw gevoel te komen. Ik voel dat ik daar zo even moet in geraken.

Facilitator [00:30:42] Ja, goed en dat je dat zegt want het is niet min wat wij vragen.

V. [00:30:48] Ja. Dat je zo echt moeten focussen of juist niet? Ik weet het niet.

Facilitator [00:30:53] Ja, zo wat van: hoe doe ik dit nu? En goed dat je dat deelt ook, dat je zegt van: er is iets moeilijk, niet moeilijk.

Ji. [00:31:04] Ik vond het wel fijn dat dat me tegenhield om direct het werk te gaan analyseren, om het te gaan ontleden. En het zo eerst op het moment te laten binnenkomen, qua verbeelding, qua gevoel.

Facilitator [00:31:22] Alsof er iets anders gebeurt dan anders?

Ji. [00:31:25] Ja, normaal zou ik het echt gewoon in detail willen gaan kijken wat ik allemaal zie en hoe het gemaakt is. Nu was het juist... Ik vond het heel gek dat ik zo ver weg gaan staan was. Dat dat juist voelde terwijl ik er normaal op zou willen duiken.

Facilitator [00:31:42] Ja. Alsof het jezelf ook heeft verrast, dat de positie dat je innam, terwijl de natuurlijke reflex ofzo zou zijn: gaan analyseren, gaan kijken, nieuwsgierig... Ok. Mooi.

Hi. [00:31:53] Ik vond het rustgevend dat ik daar achteraan stond en kon observeren: wat gebeurt er daar allemaal? wow! En van al wat ik hoorde. De verwondering.

Facilitator [00:32:13] Het is alsof dat je er nog steeds in zit. Ik zie u kijken, de verandering.

Hi. [00:32:18] En dan kijken naar dat schilderij. Ik vind het leuk van de anderen te horen en mee te gaan, waardoor je zegt: oooh. Maar het blijft rustig. Levend.

Facilitator [00:32:34] Ook al verandert er iets als je dat allemaal hoort, maar zegt van: dat blijft rustgevend.

Hi. [00:32:42] ja, dus de inspiratie van wat de anderen ervaren.

Facilitator [00:32:47] Ja, ik zie het in uw blik ook.

Hi. [00:32:50] Ik zit nog steeds in die verwondering, ja, van: wow wat een schilderij kan teweegbrengen. En ook een abstract. Dus niet een figuur. Je kunt er alles in zien, je kunt ook van genieten, maar het mooie schilderij dat je gekozen hebt. Maar je kunt wel fantaseren. Ja, dat voel ik. En genietend.

Facilitator [00:33:16] Dankjewel. Nog iemand die iets wil delen van wat hij heeft ervaren. Hoeft niet, maar... Is het voor jullie ok of ik zie nog wat aarzeling? Wil er nog iemand iets zeggen, woorden geven? Nee. Dan gaan we over naar de volgende oefening als dat ok is.

OEFENING 1.B

Facilitator [00:33:51] We gaan een stapje verder. Dus wat dat we nu vragen kan wel wat uitdagend zijn. Maar zie maar wat het met u doet. Maar er is opnieuw geen juist of fout. Ook als je voelt: amai, die opdracht ligt mij helemaal niet, ook ok. Maar als je zegt: ah, ik wil dat wel eens zien, ok. Wat gaan we vragen? We gaan vragen om een aspect te kiezen van het schilderij. Dat kan van alles zijn. Dat kan de kleur zijn, de vorm zijn, dat kan de schilder zijn, dat kan het concept zijn, dat kan het idee zijn, het kan materiaal zijn...

Onderzoeker [00:34:27] De titel kan het ook zijn

Facilitator [00:34:31] Alle aspecten van het schilderij.

Onderzoeker [00:34:34] Of de kader?

Facilitator [00:34:35] Of de ruimte. Dus alles mag, we vragen: kies een aspect. Dat kan wat abstract zijn, maar het kan zijn dat je zegt: wow, ik heb al die opties, maar kies er eentje van. En ga dan eens kijken vanuit die kleur, dat materiaal, dat idee, wat dan ook, wat dat dan jouw positie is. Dus ik ga opnieuw vragen om dezelfde oefening te doen, de positie in te nemen. Kijken wat dat doet met afstand en nabijheid, een passende plek in te nemen, maar ook qua kijkrichting. Dus dat zijn een beetje de instructies. Kies een concept of een aspect van het schilderij. Probeer dat wat te belichamen en kijk dan wat dat vanuit dat aspect de juiste of de meest passende positie is, qua afstand en nabijheid en kijkrichting. En neem dan maar even bewust je tijd voor. Dus je mag terug gaan bewegen.

Facilitator [00:36:35]Als je een beetje uw houding of uw positie hebt gevonden.... Nu ga ik eens luisteren, hoe is het hier?

Ak. [00:36:54] Goed. Ik kijk nu vooral naar de linkerboom, en ik blijf zo in m'n lichamelijke hangen van dezelfde stretch te doen.

Facilitator [00:37:17] Als de boom.

Ak. [00:37:18] Ja dat bepaalt nu zo echt mijn gevoel...

Facilitator [00:37:21] Ja. Alsof dat je mee ...

Ak. [00:37:25] ...En dat doet deugd ook...

Facilitator [00:37:25] ...in die boom zit en je stretcht. En dat het helemaal deugd doet ook. Of zo het uitgestrekte.

Ak. [00:37:33] Het verticale.

Facilitator [00:37:38] Het verticale. Ok, fijn. Blijft daar maar wat gaan, zou ik zeggen. Ja, dankjewel.... Hoe is het hier?

Hi. [00:37:49] Ik zit in het midden, waar die bloem zo openspat in die struik, en ik wil eruitkomen. Wow.

Facilitator [00:37:59] Ik ben de bloem.

Hi. [00:38:04] In die struik zit er zoiets licht, een licht, Movement of the light.

Facilitator [00:38:04] Movement of the light.

Hi. [00:38:04] Wow, het is daar. Eruitspringen.

Facilitator [00:38:05] Er echt uitspringen.

Hi. [00:38:12] ja, want als je dichterbij gaat kijken... Als ik dichterbij het schilderij ga, zie ik dat niet. Je moet op afstand en dan zie je die andere dingen.

Facilitator [00:38:27] Dus er is ook iets aan de juiste positie om te voelen, de passende afstand om te voelen hoe het is om, in dat stukje, dat klein struikje wat voor jou een bloem is of zo, die eruit springt, iets van licht en morgen. Het is ook voelbaar als je het zo....

Hi. [00:38:47] Ik wil eruitspringen.

Facilitator [00:38:47] Uitspringen. Ok. Dankjewel. Ja. ...Ik ga eventjes naar hier komen. Wat gebeurt er hier?

Br. [00:39:05] Ik ben gefocust op dit moment. Ja, voor mij is dit van natuur gemaakt. Een hutje. Een deur waar ik heel graag naar binnen wil.

Facilitator [00:39:16] ok, van nature een hutje met een deur? Waar je heel graag naar binnen wil. En dan zei je nog iets. Een mooi moment? Ik heb het niet helemaal verstaan. Dan zei je nog iets van op het moment? Op dit moment, ja.

Br. [00:39:37] Op dit moment. Om me geborgen te voelen.

Facilitator [00:39:40] Geborgen? Ja ja. Alsof het jou uitnodigt daartoe.

Br. [00:39:46] Ja. En benieuwd ben hoe het daar zal zijn.

Facilitator [00:40:00] Er komt iets van geborgenheid, iets in een hutje waar je eventueel binnen kan. En waar je ook wel benieuwd bent hoe het daar mogelijk is vertoeven is. Dankjewel. Even hier horen.

Ka. [00:40:29] Ik zie me daar heel goed daar in het gras zitten tegen een boom en met boek in mijn hand te lezen.

Facilitator [00:40:39] Precies ook heel helder zo. Ik zie mij daar zitten met een boek in mijn hand. Lezen.

Ka. [00:40:45] Ja, ja, mijn boek heb ik altijd bij, dus...

Facilitator [00:40:46] ok. Ja, iets gekend ook voor u, dat ken je. Ik heb mijn boek altijd bij. Ik zou mij perfect uitgenodigd kunnen voelen om daar tegen een boom te gaan zitten.

Ka. [00:40:58] In de zon. Met de wind.

Facilitator [00:41:00] Met de wind. Laat maar waaien. Geen probleem, dat kan ik wel hebben. Ja, er komt iets zeer duidelijk, iets wat dat je ook kent, denk ik zo, van met mijn boek daar gaan zitten.

Ka. [00:41:12] Dat overkomt mij regelmatig zo.

Facilitator [00:41:20] In de zon. Uw positie, uw plekje. Er zit iets heel krachtig in hoe je dat zegt van: ok, dat is voor mij hoe dat het is.

Ka. [00:41:42] Ja maar dat is zo, ja.

Facilitator [00:41:42] Het maakt mij ook al nieuwsgierig ofzo. Hoe dat dat er dan zou uitzien, mocht jij daar ook zitten. Dankjewel.

Ji. [00:41:50] Even terug naar mijn plekje.

Facilitator [00:41:54] Ja, natuurlijk. Om het te kunnen horen is het niet altijd evident.

Ji. [00:42:00] Ik ben in de gang gaan staan. Voor mij is dat echt die verbeelding van de donkere plek aan de rechterkant. Zo precies alsof het een weg is die jou ingetrokken wordt. Maar hij is heel donker en ik voel dat in de gangen eigenlijk ook. En wat me opviel was dat die lijnen daar ook heel hard zijn. Er zijn echt krassende lijnen in, dus voor mij voelt het ook wel alsof ik daar heel stevig in moet gaan staan. Zo'n beetje scherp.

Facilitator [00:42:33] Alsof jij zelf die donkere plek bent?

Ji. [00:42:35] Ja, zowel de lijnen die dat dan, die daar die krassen in maken om die extra donkerte zo voelbaar te maken.

Facilitator [00:42:46] Ja. Dus die extra donkerte, die lijnen, die krassen. Ook nog eens de omgeving die donker, wat verder weg... de weg naar de donkerte. Zoiets?

Ji. [00:42:59] Ja.

Facilitator [00:43:04] Wauw. Dankjewel. En dan even hier horen. V.... Of 'aspect van het schilderij'.

V. [00:43:18] Ja, ik heb mij gefocust op het materiaal. Ik voelde zowat een steekje, omdat dat zo'n materiaal is dat voor mij... Ik teken zelf ook heel graag, maar dat is voor mij nog zo een onbekend materiaal. Of ik heb daar al eens wel mee gewerkt, maar bij mij wil dat niet zo goed lukken. En dan zie je hier zo: ah ja, dat is zo perfect. En dan is er zo wat jaloezie of zo.

Facilitator [00:43:59] Dus er komt iets binnen van: ah dat materiaal dat spreekt mij aan. Ik ben dat ook even. En dan komt er een steekje wow, ik zou het nogal fijn vinden mocht dat mogelijk zijn of zoiets.

V. [00:44:09] Ja, dat ik daar ook zo wat mee kan ...zoiets moois mee kan maken.

Facilitator [00:44:16] Dat zegt ook iets over hoe.., hoe je dat het schilderij ervaart als iets, of het gebruik van materialen hoe je dat ervaart in dat schilderij. Als dat het echt iets moois is of iets betekenisvol of krachtig. Of ik weet niet goed welke woorden je er zelf aan zou geven.

V. [00:44:31] Ja, dat klopt daar gewoon.

Facilitator [00:44:35] Het klopt gewoon. Dat materiaal klopt gewoon. En dat maakt iets wakker van een verlangen om het zelf ook te doen kloppen in uw tekeningen of in uw materiaal. Je zou kunnen zeggen in uw leven, maar dat gaat ons te ver leiden. Ok, veel kleuren ook, als ik het zo zie. Merci, voor het steekje.

Dan gaan we langzaam deze oefening ook afonden. Dus dan mag je terug wat in beweging komen. We gaan dat niet uitgebreid nabespreken nu. We gaan zo meteen naar de volgende oefening gaan. We gaan naar een andere zaal. Maar voor we de overgang maken, merci alvast om hier helemaal in mee te gaan. Heel fijn om dingen te horen of dingen te beleven en zo meteen gaan we naar een tweede oefening, derde oefening eigenlijk op zaal. Waarbij dat we net iets anders gaan werken. Waarbij ik ga vragen aan één iemand om de beleving van het kunstwerk, het zal ook een schilderij zijn wat we hebben we gekozen, even te vertellen, waarbij de rest vooral wat meer luistert. En dan gaan we een opstelling doen, wat wil zeggen dat die, stel dat je zegt van ik vertel mijn beleving, laat het maar aan mij over wat er dan in die opstelling moet gebeuren, maar dan zou het kunnen dat ik zeg van: ah ja, als je dat ziet of dat ziet, kies iemand voor lichtinval, voor kleur, wat dan ook, wat er ook opkomt. Dus ik ga daar nog niet te veel invullen. Dus de vraag is, terwijl we naar naar wandelen: wie ziet het eventueel zitten om zelf iets te vertellen over de beleving van een kunstwerk? Je hoeft er nog niks op voorhand van te weten, laat dat maar komen op het moment.

Onderzoeker [00:46:44] En Ruth gaat u ook interviewen. Dus je wordt daarin begeleid.

Facilitator [00:46:47] Ja, ik ga daar ook vragen over stellen. Dus het is niet dat je plots 5 minuten een voordracht moet gaan geven. Ik ga dat een stukje mee begeleiden, en we zien wel. Het is een experiment. We weten niet wat eruit komt. Dat is het fijne ook. Er is daar ook geen juist of fout. En ook als je zegt van: ik word gekozen voor iets dat niet klopt, dan hoeft je ook niet mee te doen. Dus dat we misschien die veiligheid ook nog meegeven. Dan mogen we terug de schoenen aan en gaan we naar het volgende werk.

OEFENING 2

Facilitator [00:04:35] Jullie mogen even naar hier komen. Voor we terug gaan zitten, misschien even checken: hoe is het met jullie energie? Klaar voor de volgende oefening? Goed om te weten. Het is een opstelling, maar dat vraagt soms wel wat aandacht. Dus dat gaat een aandachtspanne vragen. Het is op zich niet zo erg als uw aandacht wat wegzakt, maar als je echt merkt dat je er niet meer bent, geef een seintje, dan kijken we wat er eventueel mogelijk is. Dan kunnen we daar wel iets mee proberen te doen. Is er iemand die graag de interpretatie, de beleving, het aanvoelen - en ik begeleid je daar een beetje in - van het schilderij wil ervaren?

V. [00:05:24] Ja, ik wil dat wel doen.

Facilitator [00:05:31] Dan gaan we even hier zitten. En dan mag de rest gaan zitten waar jullie ons goed kunnen horen. Niet te ver weg. Staan mag ook.... Midden in het gewoel. We gaan wat luider spreken, eventueel kan je het aan mij vragen. Ok, V.. Wat gebeurt er als je dit schilderij ziet?

V. [00:06:08] Dat doet mij wel zowat denken aan dromen.

Facilitator [00:06:20] We zullen wat luider spreken, we zullen wat meer naar achter komen.

V. [00:06:25] Het brengt mij terug naar mijn eigen dromen. Ik word daar wel gelukkig van, om dit te zien. Omdat ik zelf ook heel graag in mijn eigen droomwereld zit.

Facilitator [00:06:48] Ja, dus er komt iets van dromerigheid. Of uw eigen dromen en ook iets van gelukkig zijn. Ik zie je ook glimlachen.

V. [00:06:56] Maar ja, die fantasie dat zo terug kan vloeien. En dat is iets waar ik echt wel heel erg kan van genieten, in mijn binnenwereld om alles te laten gebeuren.

Facilitator [00:07:13] Alles laten gebeuren in je binnenwereld. Ok, ja.

Facilitator [00:07:22] Nog iets waarvan jij zegt: dat valt mij op of dat merk ik op bij mezelf, als ik naar dat schilderij kijk of dat merk ik op het schilderij?

V. [00:07:40] Ik voel ook zowat een vrijheid. Een soort van vrijheid. Ja, het is gewoon echt... De ruimte daar is precies oneindig groot en tegelijkertijd is er ook wel veel overzicht vind ik. En je kunt kiezen van: welke kant ga ik op? En waar wil ik nu gaan? Misschien naar dat kasteeltje daar of misschien wil ik eerst die toren eens gaan bekijken of misschien wil ik wel naar die dame daar, even mee gaan praten, of gewoon wat gaan liggen.

Facilitator [00:08:43] Dus er komt iets van vrijheid en die vrijheid zit ook in: ik kan naar het kasteel, toren, die dame. Ja, zo openheid, vrijheid.

V. [00:08:56] Ja, en dat brengt mij dan terug naar het reizen.

Facilitator [00:08:59] Reizen?

Facilitator [00:09:01] Ja ok. Dus via uw dromen of het doet jou wat denken aan dromen. En dat brengt een beetje een gelukzalig gevoel, mag ik zeggen. Iets fijn. En dan komt er ook iets van vrijheid. Keuzevrijheid ook, of...? Het was misschien een te zwaar woord.

V. [00:09:30] Nee, nee, niet per sé keuzevrijheid. Nee, echt is gewoon meer zo dat reizen, ja. Dat je kunt doen wat je wil en kunt gaan waar je wil gaan. Ook de kleuren doen mij daar ook zo meer aan denken. Het geeft mij een fijn gevoel.

Facilitator [00:10:01] Het is alsof er veel open ligt.

V. [00:10:24] Ja.

Facilitator [00:10:24] Ok....Ziet je het zitten om dat wat te gaan exploreren?

V. [00:10:35] ja.

Facilitator [00:10:37] Ik ga u vragen om iemand te kiezen voor uw dromen, het aspect dromen dat dat oproept. Voor uw gelukzalig gevoel of het fijne gevoel dat dat oproept. Voor het stukje van vrijheid. En voor de kleuren. En iemand voor uzelf, mag je ook kiezen. Ik ga vragen aan iedereen om recht te staan. En als je gekozen wordt, dan mag je gewoon gaan invoelen. Je hoeft niks, maar zometeen gaat V. u bij de schouders nemen en u plek geven in de ruimte straks. En probeer gewoon in te voelen hoe dat is om in die plek te staan vanuit het aspect dat je krijgt. Dus V., je mag iemand kiezen voor uzelf, voor uw dromen, voor de kleuren....

Facilitator [00:12:00] Ik ga iedereen gewoon vragen om hier even te gaan staan. Dus jij bent V.. (duidt Ji. aan)

Facilitator [00:12:10] Jij bent mijn dromen (Ka.), de vrijheid...

Facilitator [00:12:16] Je mag even hier naast mekaar komen staan .

Facilitator [00:12:34] De vrijheid... (Br. wordt aangeduid) En dan heb ik nog reizen (Ak.).

Facilitator [00:12:42] Ok, voel even in. We hebben V. (Ji.), vrijheid (Br.), dromen (Ka.), kleur (Hi.), reizen (Ak.). Jij mag nu, V., achter hen gaan staan en bij de schouders nemen en goed invoelen waar ten opzichte van het schilderij dat dat voor u klopt. En volg maar uw gevoel, je hoeft daar niet te veel bij na te denken. (V. positioneert deelnemers).

Facilitator [00:15:34] Ik ga aan u vragen om een positie in te nemen waar je het wat kunt zien en wat kunt horen (tegen V.). We staan voor het gesprek gewoon in de ruimte dus ik ga daar wat luider spreken. En ik ga eens horen hoe dat u positie is. Kun jij dat hier een beetje zien? (tegen V.. Iedereen, al de aspecten....

V. [00:16:03] Ja.

Facilitator [00:16:03] Ik ga eens horen bij de dromen, wat gebeurt er hier?

Ka. [00:16:10] Ik weet het niet. Nee, ik weet het eigenlijk niet.

Facilitator [00:16:12] Nee, ok.

Ka. [00:16:14] Dit komt me helemaal anders over dan wat mijn dochter ziet.

Facilitator [00:16:20] ok, dus er is een verschil.

Ka. [00:16:26] Ja een hemelsbreed verschil.

Ka. [00:16:26] Je zegt: oei, dromen... Ik weet niet goed wat dat dat is, om hier als dromen.

Ka. [00:16:31] Nee, wat het mij zegt.... En zij spreekt van dromen en mij zegt dat meer eenzaamheid, grote ruimte, verlatenheid...

Facilitator [00:16:44] Dus er is een verschil in eigen ervaring. En: hoe, dromen? Ik weet niet wat er hier gebeurt. Ja, ja, dankjewel om toch in haar ervaring mee te gaan. Ik ga eens horen bij vrijheid. Hoe is het om hier als vrijheid te staan in de beleving van V.?

Br. [00:17:08] Heel dichtbij.

Facilitator [00:17:09] Heel dichtbij. Ja.

Br. [00:17:20] Ik zie ook in het schilderij wat andere dingen. Want de twee personen daar, die lijken me uitgemergeld.

Facilitator [00:17:38] Ik ga even kort herhalen zodat iedereen een stukje mee is. Dus als vrijheid zeg je: wauw, ik sta heel dichtbij. En mijn aandacht wordt wat getrokken door die twee personen die wat uitgemergeld zijn.

Br. [00:17:52] Ja, zo komt het op mij over. Ja, maar misschien dan de vrijheid, ondanks alles wat er is. Als een middelpunt, toch te doen wat goed voelt.

Facilitator [00:18:15] De vrijheid, ondanks alles wat er is, toch te doen wat goed voelt.

Br. [00:18:21] Ja, misschien kan ik zo dan de vrijheid ook zien. Maar inderdaad ook de uitgestrektheid, de keuzes....

Facilitator [00:18:41] Ja, dankjewel. Eens horen bij de kleuren .

Hi. [00:18:53] Ik vind dat ik hier wel goed sta omdat ik de kleuren meer kan gewaarworden. Prachtige kleuren. Het komt echt binnen. Licht, donker, dat meisje die daar uitspringt. Het witte. En dan die wolken die zo kronkelig zijn op een blauwe achtergrond. Ook die vrijheid. En dan ook de contrasten met de geraamten en de blijheid van dat meisje. En de grote verhoudingen...

Facilitator [00:19:32] Maar als kleur zeg je: ik voel mij hier...

Hi. [00:19:34] ...vrij.

Facilitator [00:19:36] Vrij, ja, beweeglijk,.

Hi. [00:19:37] Beweeglijk, gelukkig. Door de kleurinval. Heel gelukkige kleuren, aangenaam om te ervaren. Een paar accenten met het rood, het wit en blauw, de bergen. Dus het geeft u wel....

Facilitator [00:19:59] Ja. En je zegt: de positie klopt wel?

Hi. [00:20:02] Ja.

Facilitator [00:20:02] En ik hoor u eigenlijk als kleuren spreken, maar we hebben misschien dat fijn gevoel nog wat vergeten. Dat zit precies hier ook al. Zo... het fijne gevoel.

Hi. [00:20:10] Wat bedoel je met fijne gevoel?

Facilitator [00:20:12] Het gelukzalige wat V. benoemde...Klopt dat of niet?

Hi. [00:20:15] Ja, de plaats ook. Wow.

Facilitator [00:20:18] Ok, dankjewel.

Facilitator [00:20:25] Ik ga even horen bij reizen. Wat gebeurt er hier?

Ak. [00:20:30] Ja, ik heb zo nu wat gefocust van op deze plaats op het linker paneel. En het prikkelt mij omdat ik op dit moment of de laatste jaren veel minder reis dan ik zou willen. In mijn hoofd ben ik heel avontuurlijk, maar ik zit vooral in Antwerpen. Dus ik voel hier nu het idee dat ik al had van: wow, ik moet eens in Marokko, in de woestijn geraken. En ik probeer die warmte te voelen, want ik vind het hier koud. Dus ik vind... dat prikkelt mij om over reizen na te denken, dat stuk.

Facilitator [00:21:19] Ja, dus als reizen in de beleving van V., word je getrokken in dat schilderij, naar het kasteeltje of het stukje daar. Woestijn, Marokko, warmte en het maakt van alles wakker.

Ak. [00:21:33] Absoluut.

Facilitator [00:21:35] En ook een beetje warmte. Ok, dankjewel.... V., hoe is het hier?

Ji. [00:21:46] Ja, ik voel als V. heel veel anticipatie. Ik voel me ook echt een toeschouwer van het beeld voor me. Zo ergens wel wetende van: dit heb ik zelf gemaakt, maar ik ben zo benieuwd waar het volgende beeld me naartoe gaat leiden. Dus er zit een soort van drang naar: waar leidt het naartoe?

Facilitator [00:22:19] Komt iets van drang. En als je uw dromen hoort en de vrijheid hoort en de kleuren en reizen hoort, gebeurt er dan iets?

Ji. [00:22:27] Ik heb niet alles even goed kunnen verstaan, maar voor mij voelt het heel erg alsof de gelukigheid van de kleuren, dat dat me in eerste instantie ook een heel... zo van 'ah, ik wil gaan kijken, want het trekt me aan'. En dat het zo voelt alsof ik dan wel beseft van: how, dit is een droom, maar dit is ook een weg naar vrijheid. En voor mij voelt het reizen er precies een beetje... Het is daar zo van: als ik op ga staan en wakker word, dan ga ik dat doen.

Facilitator [00:23:07] Alsof het richting geeft... Ok. Dankjewel. Ik ga even horen, V., hoe is dat om dat allemaal te horen, op te merken? Heb je wat kunnen volgen?

V. [00:23:19] Ja, van ver. Ik heb niet alles even goed kunnen horen.

Facilitator [00:23:21] Maar op zich is dat ook niet zo erg. Soms zijn er ook sferen die we soms mee krijgen.

V. [00:23:29] Ik vind het fijn om te horen wat iedereen te zeggen had. En ik voel ook wel dat er een paar dingen zijn die kloppen voor mijzelf. Ook zo dat je er echt zo in wilt... Ik weet niet hoe ik het moet... Ik heb zelf ook echt zo'n zin om daar in te zitten en dan gewoon echt zo wat rond te lopen en gewoon

Facilitator [00:24:06] Ik stel voor dat we dat even gaan checken, want wat ik zo meteen ga vragen is dat iedereen terug zijn positie inneemt. Even terug gaat voelen. Nee, maar prima dat jullie dichterbij komen. En ik ga u (V.) vragen om uw positie in te nemen. Ik ga jou ontslaan van je rol, Dankjewel om even V. te zijn en jij mag ook een positie nemen waar dat je goed kunt horen en zien (tegen Ji.). Ok, V., hier sta je dan met je dromen, de vrijheid, de kleuren en het fijn gevoel en de reizen. En ik zie u knikken.

V. [00:24:43] Ja. Bij Br. heb ik niet alles kunnen horen.

Facilitator [00:25:01] Er is iets aan vrijheid dat niet helemaal duidelijk hoorbaar was.

V. [00:25:07] Ja, ik stond misschien wat te ver weg.

Facilitator [00:25:12] Ok, het zegt misschien ook iets. De vrijheid die precies wat ver weg is.

V. [00:25:17] Het zou kunnen.

Facilitator [00:25:19] Het zou zomaar eens kunnen.

Br. [00:25:21] Ik kan het niet verstaan.

Facilitator [00:25:24] Het is een beetje moeilijk ook. Er komt iets van ruis op communicatie. Ze zegt dat je heel ver weg bent, dus dat het moeilijk te verstaan is. Maar dat is blijkbaar iets gemeenschappelijk. Ik ga even horen hoe dat bij de anderen is.

Facilitator [00:25:41] Dromen. Wat gebeurt er hier? Als je dit hoort of niet zo goed kan horen? Is er iets veranderd?

Ka. [00:25:57] Nee, maar ik... ik... Omdat ze zo spreekt van reizen en dat zij ook wel graag zou doen... In dat schilderij is dat precies wat minder bereikbaar. Dus je moet heel ver gaan... Of hoe moet je dat vertalen? Vooraleer dat je kunt gaan reizen.... of dat dan misschien minder bereikbaar is. Ik weet het niet.

Facilitator [00:26:22] Ik merk dat mensen wat te beginnen bewegen of wat dichterbij beginnen te komen. Misschien is het een idee om even vanuit het stuk waar dat je zit een nieuwe positie te zoeken. Waar dat je het misschien wat beter kunt horen. Of wat nog meer kloppend op dit moment. Zodat dat voor jou juist is. Dus zoek even....

Ji. [00:26:41] Sorry, dat ik onderbreek, maar mag ik iets vragen aan V.? Ja, maar wat ik me afvroeg was dat zij iedereen gepositioneerd heeft naar het schilderij toe.

Facilitator [00:26:52] Wacht, wacht, wacht, dat is de nabespreking. Ik ga je onderbreken, want we zijn nog bezig met de oefening. Dus ik ga nu jullie nog wel wat aandacht vragen. Het vraagt nog wat aandachtsspanne. Maar al die nieuwsgierigheden komen sowieso straks aan bod...

Ji. [00:27:02] Ok, heel fijn.

Facilitator [00:27:03] Maar misschien gewoon nog een stukje praktisch. Maar ook een stukje vanuit de positie, want er is iets in dit veld dat aan het bewegen is, die nieuwe positie aan het zoeken is, die mekaar niet zo goed kan verstaan. Dus zoek misschien eventjes een nieuwe positie vanuit de rol, probeer de rol nog steeds vast te houden vanwaar dat je zit, dus je mag terug wat gaan bewegen. En kijk eens of dat er een plek is in deze ruimte ten opzichte van het schilderij dat misschien wat meer kloppend zou kunnen zijn. Als dat dezelfde positie is, is dat prima. Dus blijf bij dromen, kleur, vrijheid, reizen, V....

Facilitator [00:27:40] Ok, en ik ga nog eens horen. Ik ga ook dingen herhalen, maar je zei daarnet iets als dromen van: wacht even, dat lijkt zo ver weg, die dromen, vanuit die positie.

Ka. [00:28:08] Hangt ervan af natuurlijk, van de inhoud van haar dromen. Maar als dat ook reizen betreft, dan vind ik wel dat dat weergeeft dat reizen minder bereikbaar zijn of onbereikbaar, dat weet ik niet.

Facilitator [00:28:21] Er komt iets van: daar is precies iets ver weg. Ook als je reizen hoort praten.

Ka. [00:28:28] Ten andere heel dat schilderij vind ik zo heel ver. Alles is heel ver weg.

Facilitator [00:28:32] Dus ook vanuit de positie van dromen en vanuit dat schilderij zeg je ook als ik reizen hoor.... Dan zeg je: dat was er wel, maar dat is precies ver weg.

Ka. [00:28:41] Ja, ver weg in die zin dat misschien op het ogenblik dat niet bereikbaar is of niet mogelijk is. Of hoe moet ik het verwoorden? Ik weet het niet goed. Ja, het is allemaal in de verte.

Facilitator [00:28:57] Ja, en dan heb je het goed verwoord. Er gebeurt iets in de verte. Ook in deze ruimte zitten we allemaal in de verte. Laat maar wat gebeuren wat er gebeurt, dankjewel. Ik ga nog eens bij reizen horen. Er kwam een vraag van beweging maar ik zag u niet te ver willen....

Ak. [00:29:18] Er is voor mij niks veranderd.

Facilitator [00:29:20] Nee, er is niks veranderd.

Ak. [00:29:22] Of wel? (lacht zenuwachtig twijfelend).

Facilitator [00:29:22] Nee. Dat toont hoe duidelijk dat voor u is. Dit stuk, deze kant,.

Ak. [00:29:31] Ja,.

Facilitator [00:29:32] ...Warmte, Marokko, verlangen.

Ak. [00:29:34] Ja klopt, zeker en vast. En ook als je de rest hebt gehoord is er niet per sé iets veranderd. Nee, want dat dromen, en die kleuren, dat hoort daar ook bij.

Facilitator [00:29:45] Ok, die horen daar wel bij.

Facilitator [00:29:48] Ja, in dat verhaal, dat is te combineren.

Facilitator [00:29:49] Dat is mogelijk te combineren, dus voor jou voelt het niet per sé ver weg. Mogelijk te combineren. Ok, dank u wel. Bij de kleuren... Gebeurt er hier iets ?

Hi. [00:30:00] De gele... Dus het felle geel en het licht in het geel, geeft u de neiging om in die ruimte te lopen. Over zo'n groot plein - wauw - en gaan kijken wat er daar allemaal op het einde van dat plein is qua kleuren. En ook vallen mij de schaduwen op. Het contrast tussen de donkere, zwarte schaduwen overal bijna. De weerkaatsing van het kleur is zwart. Dat viel mij nu ook op.

Facilitator [00:30:40] Dat warme, dat gele, dat weidse, die beweging, dat fijne in uw stem. Dat blijft. Zo dat: 'wauw'. En daar komt iets van contrast in de schaduw, die er ook is. Ok, dankjewel.... Vrijheid. Je hebt een nieuwe positie.

Br. [00:30:58] Ja. Er is niet veel veranderd, maar wel dat ik meer overzicht heb van Het voelde zo dichtbij en ik moest zo veel moeite doen toen ik dichterbij zat.

Facilitator [00:31:17] Je moest veel moeite doen als je dichterbij zat. Het voelde wat te dichtbij voor vrijheid te zijn. Ok.

Br. [00:31:25] Mij ... wordt de vrouw die touwtje springt heel erg getrokken en.... Ja, het is eigenlijk hetzelfde gebleven.

Facilitator [00:31:39] Het is hetzelfde gebleven. Alleen klopt die positie van hier iets meer. En hetzelfde?

Br. [00:31:47] Want voor mij de vrouw, die beeldt de vrijheid in het schilderij uit.

Facilitator [00:31:52] Ah ok, dus de vrouw wordt de vrijheid? Ok, dankjewel. V., terwijl dat je dat zo allemaal hoort. Wat gebeurt er bij jou?

V. [00:32:11] Ik ben eigenlijk de hele tijd aan het glimlachen.

Facilitator [00:32:16] Glimlachen en ja, dat blijft zo.

V. [00:32:18] Ja, en ondertussen gaat nog altijd mijn fantasie op hol. Bij dromen had ik ook nog wel zoiets gehoord van dat het allemaal zo ver weg lijkt en zo veel moeite om daar te geraken. En voor mij is dat dan juist helemaal anders. Net omdat ik dat kan zien, denk ik juist. Je kan er gewoon naartoe wandelen. Ook al is dat ver weg, als je gewoon wandelt. Je kunt dat zien.

Facilitator [00:32:53] Het is een vrijblijvende vraag maar is dat iets wat dat je herkent? Zo, voor mij: ik kan er gewoon naartoe wandelen en toch is er ook iets dat gebeurt in uw dromen, in het veld, in de vrijheid van ver weg zijn, van contrast.

V. [00:33:10] Ja, ook wel ja. Omdat ik soms ook niet helemaal realistisch ben in mijn ideeën, van wat dat ik juist wil. En dan merk je toch dat er zo wel wat drempels of wat muren zijn waar dat je tegen aanbotst, voordat je ergens kunt geraken.

Facilitator [00:33:38] Hoe was het om te horen dat vrijheid het gevoel had: 'Oef'? (maakt beklemmend gebaar)

V. [00:33:41] Ja, dat was ook wel zo, euh... En ik snap het. Ik heb ze daar dan gezet en dan inderdaad, dat het allemaal heel veel is en dat het wat overweldigend zou kunnen zijn. En dat het inderdaad misschien hier wel wat rustiger is, meer overzicht, en dat je zo wat meer stapjes kunt zien. Ik weet niet goed hoe ik het moet uitleggen. Maar dat het hier misschien meer vrij is dan daar.

Facilitator [00:34:22] Dus ik pak even terug he. Je zegt van: ja, als ik hier sta en dat allemaal hoor; dat verlangen, dat blijft. Voor mij is dat heel duidelijk die weg of mogelijk. En tegelijkertijd als we wat horen zit er toch ook wel wat zoeken in naar de juiste afstand. Misschien niet alles goed horen. Beetje vrijheid: oef, het komt wel heel dicht. Reizen is redelijk duidelijk, dat blijft staan dat. Kleuren en het verlangen en het goede gevoel, dat blijft ook zeer voelbaar. En dromen en vrijheid hebben zoiets van: bwoa.....

V. [00:34:56] Ja, dat is zo wat een zoeken.

Facilitator [00:35:03] Die zoeken een beetje naar een positie. En dat is iets wat je herkent op een of andere manier. Ja, als het niet zo is het ook ok.

Facilitator [00:35:11] Nee, maar het kan zeker kloppen. Ja.

Facilitator [00:35:18] We gaan langzaam afronden met deze oefening, maar kijk eens even naar uw gevoel vanuit je dromen, vanuit vrijheid, vanuit kleur, vanuit reizen, vanuit V. of dat er toch nog iets is dat je wilt... Een beweging die je wilt maken, bepaalde nieuwe positie dat je wilt innemen, een laatste uitnodiging. En als dat niet zo is, is dat ook ok.

Facilitator [00:36:21] Ik ga aan iedereen één woord vragen. Dromen, voor wat dat staat?...

Ka. [00:36:31] Ja, ik weet het eigenlijk niet. Nee, ik kan er eigenlijk niets over zeggen...

Facilitator [00:36:41] Dankjewel. Om ook dat in te voelen. Vrijheid?

Br. [00:37:02] Niet helemaal.

Facilitator [00:37:03] Niet helemaal. Dankjewel. Reizen?

Ak. [00:37:11] Warmte.

Facilitator [00:37:12] Warmte. Ok. Kleuren en fijn gevoel?

Hi. [00:37:20] Lichtgevend.

Facilitator [00:37:22] Lichtgevend. En dan nog even bij jou, V..

V. [00:37:27] Voor mij is het gewoon ok.

Facilitator [00:37:28] ik ga juist even vragen om vanuit dat ok gevoel een foto te nemen in uw hoofd, een mentale foto van wat er hier allemaal is gebeurd. Kleuren, dromen en..... En als het voor jou ok is, mag je iedereen terug uit de rol ontslaan door te zeggen: Dankjewel kleuren, je bent nu terug Hi.. Of dankjewel, je bent nu terug jezelf. Ja, je mag die anders ook even aantikken en ontslaan uit hun rol. (V. dankt elke deelnemer)

NABESPREKING OEFENING 2

Onderzoeker [00:38:52] Zullen we naar het atelier gaan, zullen we dat doen?

Facilitator [00:38:53] Dan gaan we in het atelier even nabespreken van hoe dat die oefening is geweest. Tenzij er hier nog een brandende vraag is die eerst beantwoord moet worden. ...

Ji. [00:39:05] Kan het?

Facilitator [00:39:05] Ja, maar dat is prima.

Ji. [00:39:06] Ja, ik heb mentaal wel opgeslagen hoe dat we stonden, dus dat kan ik mijn vraag daar wel stellen.

Onderzoeker [00:39:12] Ah ja, maar anders doen we hier even de nabespreking van deze oefening? Dat helpt wel om dat allemaal in de ruimte te zien. En dan doen we daarna nog even van het hele experiment.

Facilitator [00:39:22] Dus we doen kort nog even de beleving van dit kunstwerk vanuit de visie van V.. Hoe was het voor jullie? Eender wat er komt. Hoe was dat om dat te ervaren? Wat gebeurde er? Wat gebeurde er niet?

Ka. [00:39:38] Vreemd.

Facilitator [00:39:38] Vreemd?

Ka. [00:39:41] Ik vond dat niet zo gemakkelijk om je in, volledig ander persoon te stellen. Ja. En dat je ook merkt natuurlijk dat uw idee/mening toch wel verschilt van andermans visie of gevoel.

Facilitator [00:39:56] Ik hoor twee dingen. Het is niet zo evident om een positie in te nemen, want onderschat niet wat dat we van jullie vragen. Je moet plots dromen gaan zijn. En tegelijkertijd zeg je: ik sta op die positie als de beleving van iemand anders. En dat gebeurt iets anders dan dat ik het beleef. Dat is interessant ...

Ka. [00:40:12] Om te zien wat dat zij ziet.

Facilitator [00:40:14] Ja, om te zien wat zij ziet. Ja, en ook uw eigen beleving van dat schilderij komt uiteraard mee binnen. Ja, maar mooi dat je zegt van: dat iets verschillend. Dat heb je opgemerkt van: er was een verschil. Dankjewel om daar toch in mee te gaan, want ik weet dat niet zo evident is. Wie nog? Wat zijn jullie vragen, opmerkingen, ervaringen?

Ji. [00:40:39] Ik wil wel als opmerking geven dat ik het wel apart vond om juist door jouw ogen te gaan kijken. Maar ik was wel nog steeds toeschouwer, dus ik was wel heel nieuwsgierig naar hoe het dan voelt om bijvoorbeeld echt een beeldaspect te zijn, zoals kleur, wat dat dan met je doet? Ja, ik had ook nog een vraag voor V.. Ik was heel nieuwsgierig naar waarom je iedereen richting het schilderij had gezet. En bijvoorbeeld niet met het gezicht naar jou. Of afgewend ofzo. Dat sprak me heel erg aan waarom dat je deze opzet had genomen

V. [00:41:19] Mmm, ik weet niet, omdat ik gewoon wil dat iedereen daar naar kijkt. Dat je dat kunt delen. Ja, denk ik ja.

Facilitator [00:41:35] Maar mooi ook hoe dat dat opvalt, van: er is iets daar dat gebeurt. En dat jij zegt: ja maar, dat is voor mij duidelijk. Iedereen kijkt er naar. Dus vanuit uw beleving. En interessant dat dat voor u dan een nieuwsgierigheid opwekt van: ah ja, ja... Zeg je dan van: voor mij zou het misschien anders zijn, als ik het mij inbeeld? Ja, ik had bijvoorbeeld met kleur, ze stond wel dicht bij me. Voor mij was dat zo de trigger om naar dat werk te kijken. Niet per sé als mezelf, maar dat voelde ik wel. En ik had haar eigenlijk liever nog dichter bij gehad. Of dat er in ieder geval iets van connectie was. En niet met de rug naar. ...

Hi. [00:42:16] Lichamelijk?....

Ji. [00:42:16] Of met een blik of zo, maar nu was het echt dit... (duidt afstand aan). Terwijl ik dacht van: nee, maar, je bent de trigger om naar dat werk te kijken.

Facilitator [00:42:27] Ja, hier gebeurt iets. En dat was interessant geweest. Want stel dat je die impuls had gevolgd door wat dichters te gaan staan, dat had interessant kunnen zijn.

Ji. [00:42:39] Ja, dat is het, dat je de houding moet aannemen die dus V. ingegeven heeft. Of dat je wel ook echt mag ingaan op wat je zelf voelt?

Facilitator [00:42:49] Op dit moment is dit de beleving van V., maar wat er in dat veld gebeurt is niet toevallig. Dus als jij een impuls voelt: ik wil eigenlijk richting kleur bewegen, hadden we dat kunnen doen. Dus als je gezegd had van: ja, ik voel heel hard die drang, dan had ik gezegd van: probeer maar eens uit. Natuurlijk, jij bent de rol van V. en V. die stond daar: het is ok voor mij. Dus ook dat. Maar als je dat gezegd, dan had dat interessant geweest en had dat opnieuw nieuwe informatie geweest die misschien ook iets anders had gegeven. Ja, maar dat is niet erg dat dat niet gebeurt. Ja, maar zo zie je maar dat er verschillende impulsen mogelijk zijn. Maar het is interessant dat jij nu... en vandaar dat die nabespreking wel tof is van: ah ja, ik had eigenlijk Nog mensen die dingen hebben ervaren?

Facilitator [00:43:33] Ik vond de positie van de kleur wel heel leuk en ook het gevoel van kleur paste mij. Maar in andere rollen zou het ook wel een uitdaging zijn. En ik vond ook toen je zei: vrijheid daar. Ik werd al ongemakkelijk van dat mevrouw zo dicht stond. Maar ja, ik vond dat wel leuk hoe dat jij dat voelde. Maar dat wij dat anders beleven, van: man, zo dicht.

Facilitator [00:44:00] Er was iets adembenemend aan vrijheid.

Hi. [00:44:01] Is dat vrijheid? Dus toen mevrouw daar haar positie kreeg, dacht ik: oei

Facilitator [00:44:07] Veranderde er voor jou iets als vrijheid een andere positie innam?

Hi. [00:44:11] Oeh, ja, Adem, terug adem krijgen. Ik kon mij voorstellen dat dat overweldigend was. Ja, ik had ook dat gevoel, want ik zou daar versmacht.

Facilitator [00:44:22] En zo zie je maar dat er in het veld ook iets gebeurt. Ook als kleur, een fijn gevoel, voel je vanalles bij vrijheid of wat dan ook. Hoe was het voor jou? Of nog mensen die iets willen aanvullen van deze oefening?

Br. [00:44:36] Ik sta er wel een beetje in als Ka., omdat ik wat meer beren op de weg zie dan jou, denk ik (tegen V.). Dat het niet allemaal zo....

Facilitator [00:44:54] Ja, ook vanuit vrijheid werd jij getrokken, die twee mannen kwamen even op.

Br. [00:44:58] Die twee mensen, ik denk: die zijn er ook. En dan die botten, ik denk ja: die liggen daar ook een beetje verlaten.

Onderzoeker [00:45:08] Dat is zelfs gevaarlijk ofzo...

Facilitator [00:45:09] Dus als vrijheid...

Br. [00:45:12] Ja, gevaar. Ik denk: hoe kom ik aan eten?

Ji. [00:45:17] Had je dat ook gevoel ook nog steeds toen je verder weg was gaan staan.

Br. [00:45:23] Ja, eigenlijk wel. Meer nog denk ik. Ja. Ja.

Facilitator [00:45:29] Ja, het interessante wat dan gebeurd is... Je zou kunnen zeggen: dat is een stukje vanuit mijn eigen ervaring, maar onderschat niet de rol die je dan inneemt, dat is ook interessante informatie. Dus ook als vrijheid van: oei, ik zie hier wel wat gevaren en ik zie V. knikken, dat klopt misschien wel in de beleving. Dus dat je zegt van: mijn aandacht is wel wat getrokken, ook naar andere dingen. En het zou kunnen dat dat een stuk is vanuit jezelf, maar het feit dat je die rol inneemt. Niks is toevallig. Dus ook vanuit vrijheid zou dat iets kunnen betekenen. We zouden dat kunnen gaan onderzoeken en dan de beleving gaan onderzoeken. Maar dankjewel om toch zo, voor de beren op de weg, het nog eens te benoemen. Hi., jij wou nog iets zeggen.

Hi. [00:46:19] Wel, dat ik bij Br. kon inkomen van: kijken wij nu anders door onze leeftijd? De ervaring van: wij zien de wereld al iets anders...

Ka. [00:46:34] We zijn ook wat terughoudender, denk ik.

Hi. [00:46:34] ...dan het jong geweld. En dat is leuk. Dus terug in de jeugd.

V. [00:46:44] we kijken misschien wat meer naïever.

Hi. [00:46:45] Maar dat is leuk. We zijn jong geweest, dus dat is leuk. Dat gevoel van: wow, dat contrast is er.

Ka. [00:46:53] En naarmate dat je ouder wordt, zijn ook andere dingen wat belangrijker en er zijn dan weer zaken die minder spelen.

Hi. [00:47:04] Nu, de jeugd is wel, vind ik, boeiend, en ik ben blij dat ik terug mentaal jeugd kan zijn.

Facilitator [00:47:15] Dat is een interessante piste. Er gebeurt iets. En allemaal naar aanleiding van dit schilderij. En wacht even, vanuit die ervaren blik, zo zie ik misschien iets anders en dan komt er iets gedeeld van: ah misschien is het de leeftijd te maken, we weten het niet, maar misschien heeft er iets met leeftijd te maken.

Ka. [00:47:31] Je bent al wat ouder, je hebt al wat leven achter de rug en ervaringen achter de rug. Waarvan je soms denkt: was dat nu eigenlijk wel zo belangrijk? Moet dat zo belangrijk zijn? Maar voor een bepaalde leeftijd is dat belangrijk. En voor ons, wij zijn dat misschien wat voorbij.

Hi. [00:47:52] Maar ik vind wel boeiend. Dat contrast van: hoe ervaar je het.... .

Ka. [00:47:59] En je wordt er een beetje met je neus op de feiten gedrukt.

Facilitator [00:48:01] Ja. Dus ook dat is interessant. Dat dat aspect, wat evengoed een ander schilderij of een andere beleving uit dat aspect van jeugd/ouder niet naar boven gebracht. Maar er gebeurt hier iets. Naar aanleiding van dit en naar aanleiding van de beleving van V..

Hi. [00:48:15] Wat ik ook fijn vond, moest ik het verhaal vertellen.... Als men mij dat zou vragen, hoe zou ik daar nu aan beginnen? Zou ik het heel anders vertaald hebben naar jou en dat is boeiend.

Facilitator [00:48:28] Wij vragen echt om in de beleving van iemand anders te gaan staan. Dus dat vraagt een oefening...

Hi. [00:48:34] Het is zalig om jouw andere ideeën, hoe jij dat schilderij ziet... Ik denk dat het voor iedereen een ander verhaal zou zijn, als we het zouden moeten vertellen. Ja, want als ik weer aan de beurt kom, wat zou ik vertellen?... Ja dat is helemaal leuk, het contrast 'anders denken'. In uw hoofd komen dat was....

Facilitator [00:49:04] Ja, we vragen echt om de positie van een ander in te nemen, wat opnieuw iets zegt over uw eigen positie. Ja, want dan verhoud je je op een andere manier. Maar dat geeft ook informatie van wat vind ik eigenlijk van dat schilderij. Ik kom nog even horen nog.

Ak. [00:49:21] Ik was blij dat jij mij voor reizen had gekozen en op die plek had gezet, want dat was voor mij eigenlijk eenvoudig te linken of in te leven. Maar dan zo mijn positie in het veld en de andere posities, daar ben ik nog niet helemaal mee mee van wat daar dan de meerwaarde of hoe dat ik daar.... Of ik had geen neiging om daarin te veranderen. Dat vond ik moeilijker.

Facilitator [00:49:56] Dat zou aan verschillende dingen kunnen liggen. Het zou kunnen liggen aan de context, aan het gegeven dat misschien niet zo evident hier. Maar het zou ook kunnen dat dat iets zegt over hoe standvastig dat reizen was. Hoe helder, hoe duidelijk. Het zou ook iets over jou zeggen. Maar het zou ook iets kunnen zeggen over hoe dat je oefening ervaart, hier in deze ruimte. Dus dat weten we niet helemaal. Ja, maar voor mij klinkt het niet toevallig dat dat heel stevig was en dat jij zoiets had van: ik blijf hier aan die kant staan. Er mag van alles bewegen hier.

Ji. [00:50:27] Voor mij was het ook toen ik V. was, zeg maar, voelde het ook heel erg dat de aspecten van de droom, dat die veel meer bewogen hebben, dat ze bijna een beetje troebel waren. En dat reizen, voor mij stond dat er ook een beetje buiten, zeg maar. Echt gewoon van: ik word wakker en ik ga een reis plannen, en ik ga dat gewoon doen. Dat is wat ik echt concreet kon vastgrijpen. En in een droom word je veel meer geleid en is dat zo'n beetje van dat verandert dan weer een beetje. Zo dat gevoel had ik daar heel erg bij.

V. [00:51:02] Dat ja, dat kan wel kloppen.

Facilitator [00:51:05] En dat is het interessante aan opstellingswerk. Niks is toevallig en tegelijkertijd speelt ook alles mee, dus ik wil dat ook niet overanalyseren ofzo. Uw eigen stuk speelt mee, het invoelen speelt mee, maar het is ook wel interessant wat dat dan bij jou teweegbrengt en bij elkaar teweegbrengt.

Hi. [00:51:24] En wat mij ook zou boeien is dat wij van onderwerp, dus dat we zo een keer zouden switchen van rol.

Ak. [00:51:39] Dat zou ook interessant zijn.

Hi. [00:51:40] Het is niet evident, dus de uitdaging om een andere rol in te nemen

Facilitator [00:51:46] Ja, dat kan een mogelijke keuze zijn. Al is bij opstellingswerk ook belangrijk dat je die spanningsboog behoudt, want ik vraag heel wat van jullie. En als ik dat ook nog zou doen, dan zou het ook opnieuw iets nieuw zijn. Maar het kan interessant zijn, maar we kunnen hier 1001 dingen mee doen, denk ik dan.

Onderzoeker [00:51:59] En als ik nu het thema jeugd/ouderdom hoor, dan kijk ik terug naar dat werk en dan zie ik het precies ook wel zo de jeugdigheid van een meisje en dan die mensen van opzij zouden de ouderdom... En dan heb je de botten zelfs... Dus het is wel bijzonder dat er een thema naar boven komt dat zich misschien ook wel letterlijk, ik weet het niet... In zekere zin reflecteert in het werk.

Hi. [00:52:27] En zo surrealistisch...

Ak. [00:52:29] Het is een goed gekozen werk ook, denk ik. En dat doet ook veel. .

Onderzoeker [00:52:36] Hoewel dat we ook al met werken gewerkt hebben waar ik ook echt zelf iets had van: niet iedereen passeert hier en niemand kijkt echt en het is heel abstract en wat kunnen we hiermee en ook daar werkt het. Maar misschien kunnen we dat even afronden, als dat voor iedereen ok is. Als hier alles gezegd is?

Facilitator [00:52:57] Dan gaan we nu naar het atelier en even alles samen bespreken.